

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPUTI

HRV B

HRVATSKI JEZIK

osnovna razina

KNJIŽEVNOST I JEZIK

HRV B IK-1 D-S053

HRVB.53.HR.R.K1.40

45422

12

Hrvatski jezik

Prazna Stranica

HRV B IK-1 D-S053

99

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **100** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po stranicama ove ispitne knjižice, ali **odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.**

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada rješite zadatke provjerite odgovore.

Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 40 stranica, od toga 2 prazne.

Način popunjavanja lista za odgovore

Točno

A	X	B	☐	C	☐
---	---	---	--------------------------	---	--------------------------

Ispravak pogrešnoga unosa

A	☒	B	☐	C	X	C	IK
---	-------------------------------------	---	--------------------------	---	---	---	----

Pogrešno

A	☐	B	X	c	O
---	--------------------------	---	---	---	---

Prepisan točan odgovor

↑
Skraćeni potpis

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. Književnost

Zadatci uz polazni tekst

Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Zadatci od 1. do 30. odnose se na polazne tekstove.

Ikavov odgovor

Glas nemoci:

– Nikada Ga nećeš dostići, ludove!
Zalud vežeš krila s tvojijem Dedalom
Kao stoti luđak, hiteć k Idealom!...
Ostavi to glupo Sunce i te snove!

Vidiš zvijezde i planete: Mirno plove,
Jednako daleko plavetnjem valom...
A ti si mi sličan baš anđelu palom,
Ne slušajuć mudar savjet, kad te zove!...

Ikar:

– O dosadni glase! Pomisli li ikad
Na prostora mjere, vremena eone¹?
I da u bezmjerju ne postoji n i k a d ?

Tijelo, zemna koro! Što ču s tvojim prahom?
Hajd da hvatam zvijezde, dok sve ljepše
zvone!
Ne mognem li rukom, dostići ču ih dahom!

Ljubo Wiesner

¹ eon – naziv za dugo razdoblje

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>1. Zašto Ikar teži Suncu?</p> <p>A. jer mu je cilj izmjeriti prostor i vrijeme B. jer se nastoji povezati s Dedalom C. jer želi nadvladati prolaznost D. jer je pali anđeo</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>2. Koja je riječ bliskoznačna riječi <i>Sunce</i>?</p> <p>A. krila B. ideal C. planet D. anđeo</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>3. U kojemu se stihu iskazuje da se ljudske težnje mogu ostvariti?</p> <p>A. <i>Kao stoti luđak, hiteć k Idealom!...</i> B. <i>Vidiš zvijezde i planete: Mirno plove,</i> C. <i>I da u bezmjerju ne postoji n i k a d ?</i> D. <i>Tijelo, zemna koro! Što ču s tvojim prahom?</i></p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV B IK-1 D-S053	 01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Jonathan Swift, *Gulliverova putovanja*

O tac mi imao dobarce¹ u Nottinghamshireu, a ja mu bio treći od pet sinova. Kad mi bijaše četrnaest godina, poslao me u Cambridge, u Emanuel College, gdje sam proboravio tri godine i marljivo se bavio naukama; ali za mali je očev imutak moje uzdržavanje bilo preskupo, premda sam dobivao vrlo oskudnu opskrbninu, te odem na nauk gospodinu Jamesu Batesu, odličnu ranarniku² u Londonu, u koga sam proveo četiri godine; pa kako mi je otac kadšto slao pomalo novaca, trošio sam ih na izučavanje navigacije, matematike i drugih znanosti (...).

Od Batesa vratio sam se ocu; ondje sam, uz pomoć njegovu i strica mojega Johna, i nekih drugih rođaka, stekao četrdeset funti i obećanje od trideset funti na godinu za moje uzdržavanje u Leydenu; tu sam dvije godine i sedam mjeseci učio medicinu, jer sam znao da će mi to koristiti na dalekim putovanjima.

Naskoro nakon mojega povratka iz Leydena preporučio me moj dobri učitelj, gospodin Bates, za ranarnika na brodu *Swallow* (...).

Kad sam se vratio, odlučim nastaniti se u Londonu; na to me sokolio gospodin Bates, moj učitelj, te me preporučio nekojim pacijentima. Unajmim stan u nekoj kućici u predgrađu Old Jewry; a jer su mi savjetovali da se okanim momačkog života, oženim se gospođicom Mary Burton, drugom kćerju gospodina Edmunda Burtona, trgovca pleteninom u ulici Newgate; sa ženom sam u ženinstvo dobio četiri stotine funti.

Ali kako je moj dobri učitelj Bates umro za dvije godine, a ja imao malo prijatelja, počeo mi posao nazadovati; jer savjest mi nije trpjela da se povodim za lošom praksom mnogih i premnogih svojih kolega. Pošto sam se dakle posavjetovao sa ženom i sa nekoliko znanaca, odlučim opet krenuti na more.

¹ dobarce – mali posjed

² ranarnik – kirurg

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>4. S kojom je namjerom pripovjedač prvi put otišao u London?</p> <p>A. kako bi šegrtovao kod cijenjenoga stručnjaka B. kako bi zaradio novac za studij C. kako bi posjetio strica D. kako bi se oženio</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>5. Zašto je pripovjedač ponovno odlučio ploviti?</p> <p>A. jer nije mogao preboljeti smrt svojega učitelja B. jer se zaželio svojih prijatelja s broda C. jer nije imao dovoljno pacijenata D. jer ga je nagovorila supruga</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>6. Gdje se nalazi ulica Newgate?</p> <p>A. u Nottinghamshireu B. u Cambridgeu C. u Leydenu D. u Londonu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
HRV B IK-1 D-S053	 01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Ivan Sergejevič Turgenjev, *Čertophanov i Nedopjuskin*

O tac Panteleja Jeremejića naslijedio je već upropošteno imanje; on je opet isto tako mnogo „žuirao”¹, a kad je umro, ostavio svom jedinom nasljedniku Panteleju založeno seoce Besonovo sa trideset pet duša muškog i sedamdeset šest duša ženskog spola, te četrnaest desetina i jednu osminu slabe zemlje u pustari Kolobrodovoju za koju, uostalom, nisu našli nikakve kupovnice među pokojnikovim spisima. Mora se priznati da je pokojnik vrlo čudnovato propao; upropastio ga je „ekonomski račun”. Po njegovu shvaćanju, plemić nije smio zavisiti od trgovaca, građana i sličnih „razbojnika”, kako je sam govorio; uveo je kod sebe svakakve obrte i radionice: „i doličnije je i jeftinije”, govorio je, „ekonomski račun”! Te se pogubne misli nije odrekao do kraja života; ona ga je i upropastila. Ali se i nauživao: udovoljavao je svakom svom prohtjevu. Između ostalih izuma, napravio je jednom, prema svojoj zamisli, takvu golemu obiteljsku kočiju da se, usprkos složnim naporima svih konja iz sela i njihovih vlasnika, na prvoj nizbrdici prevalila i raspala. Jeremej Lukić (Pantelejev se otac zvao Jeremej Lukić) zapovjedio je da se podigne spomenik na toj nizbrdici, inače se nije nimalo zbumio. Isto mu je tako palo na pamet da sagradi crkvu, razumije se, sam, bez arhitektove pomoći. Popalio je cijelu šumu radi opeka, postavio golem temelj da bi mogao na njemu sazidati i gubernijsku stolnu crkvu; podigao zidove, počeo graditi kube²: cube se sruši. On opet – cube se i opet strovali; on treći put – cube se stropošta po treći put. Zamisli se moj Jeremej Lukić: ovo nisu, misli, čista posla... umiješale se proklete čarolije... pa tek najednom zapovjedi da išibaju sve babe u selu. Išibaše babe – ali cube ne sagradiše.

¹ žuirao – uživao

² cube – kupola

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>7. Što je od sljedećega iskazano o Panteleju Jeremiču?</p> <p>A. Ostavio je sinu dugove u nasljedstvo. B. Lažirao je posjedovne dokumente. C. Otvorio je svoju obrtničku radnju. D. Dobio je vlastelinstvo u posjed.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>8. Zašto se kupola na crkvi koju je gradio Jeremej Lukič uvijek iznova rušila?</p> <p>A. Temelji crkve nisu bili dovoljno čvrsti da bi izdržali opterećenje. B. Crkva nije bila projektirana prema građevinskim pravilima. C. Netko je iznova podmetao požare. D. Na crkvu su bačeni zli uroci.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>9. Što je od sljedećega primjer ekonomskoga računa Jeremeja Lukiča?</p> <p>A. <i>naslijedio je već upropasteno imanje</i> B. <i>nisu našli nikakve kupovnice među pokojnikovim spisima.</i> C. <i>napravio je jednom, prema svojoj zamisli, takvu golemu obiteljsku kočiju</i> D. <i>pa tek najednom zapovjedi da išibaju sve babe u selu.</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
HRV B IK-1 D-S053	 01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Eugen Kumičić, *Olga i Lina*

Gospođa Klara, Olgina majka, bila je udova. Muž joj, pokojni Gavro Milić, rodom iz Zagreba, pošten i vrlo bogat trgovac, bio je kao mladić nekoliko godina u trgovini u Beču gdje se s Klarom upoznao i vjenčao. Gospođa Klara bijaše činovnička kći i sasvim „moderno” odgojena. Olga je bila jedinica ne odviše sretnoga braka. Bilo joj je već šest godina, a hrvatski još nije znala govoriti. Starog je to Milića srdilo, te odluči da potraži Olgi odgojiteljicu, i to ne Njemicu ili Francuskinju, nego Hrvaticu. Sreća mu posluži, te nađe poštenu i dobro naobraženu Karlovčanku. Bila je to vatrena Hrvatica. Gospođa Klara nije je mogla trpjeti, no u kući je, srećom, Milić zapovijedao. Olga je voljela svoju odgojiteljicu kao rođenu majku. Kad je Milić umro, bilo je Olgi upravo dvanaest godina. Malo kasnije udade se njezina odgojiteljica za nekoga umirovljenoga graničarskog pukovnika. Godinu dana poslije smrti Milićeve počela udova Klara polaziti plesove i upoznala se tako s barunom Alfredom. Svijet je koješta brblja, no ludo bi bilo paziti i obazirati se na sve što zlobni i besposleni jezici čavrljaju. Gospođa je Klara željela da Olga na svaki način pođe za bogatoga baruna Alfreda. Olgi bilo već blizu petnaest godina kad ju je majka počela nagovarati da bude što ljubaznija s barunom. Ona ne bi prigovarala, šutjela bi i nasamu suze ronila. Da nije toga, Olga bi bila posve sretna. Alfred nije imao ništa protiv Klarinih osnova, no njene kćerke nije ljubio. Glavna stvar bijahu mu njezine hiljade. Nisu još bili zaručeni... to je zavisilo o volji Alfredovojoj, jer mu je Olgina majka nekako odviše ugađala.

HRV B IK-1 D-S053

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>10. Koja je od sljedećih tvrdnja o odnosu Klare i Gavre točna?</p> <p>A. Gavro je bio ponosan na Klarino hrvatstvo. B. Nisu se slagali oko Olgina obrazovanja. C. Sve je odluke u braku donosila Klara. D. Klara je bila nevjerna Gavri.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>11. Na što se odnosi podcrtana riječ?</p> <p><i>Da nije toga, Olga bi bila posve sretna.</i></p> <p>A. Majci ne odgovara Olgina odgojiteljica. B. Olgiji se ne sviđa majčin budući suprug. C. Majka planira udati Olgu. D. Umro je Olgin otac.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>12. U kojem se od sljedećih primjera nalazi pripovjedačev komentar?</p> <p>A. <i>a hrvatski još nije znala govoriti.</i> B. <i>no u kući je, srećom, Milić zapovijedao.</i> C. <i>Svijet je koješta brblja,</i> D. <i>Alfred nije imao ništa protiv Klarinih osnova,</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
HRV B IK-1 D-S053	 01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Marcel Proust, *Combray*

Nema sumnje, one večeri kad me je onako blago držala za ruku i nastojala da zaustavi moje suze, lijepo je lice moje majke još blistalo mladošću; ali baš mi se tada učinilo da ne bi smjelo biti tako; njezina me srdžba ne bi bila toliko ražalostila koliko ta nova nježnost koju moje djetinjstvo nije poznavalo; činilo mi se kao da sam bezbožnom i potajnom rukom u njezinu dušu urezao prvi nabor i izazvao prvu sijedu kosu. Ta misao udvostruči moje jecanje i tada vidjeh kako mamu, koja se nije sa mnom nikad upuštala ni u kakvo raznježivanje, najednom svladava moje ganuće i kako se pokušava suzdržati da ne zaplače. Budući da je osjetila da sam to opazio, reče mi kroz smijeh: – (...) Hajde, kad se već ni tebi, a ni tvojoj mami ne spava, nemojmo se dalje uzrujavati, radimo štogod, uzmimo koju od tvojih knjiga. – Ali ja nisam ni jedne imao u sobi. – Da li bi te manje radovalo kad bih već sada izvadila knjige koje će ti baka pokloniti za imendan? Razmisli dobro: nećeš li biti razočaran kad prekosutra ništa ne dobiješ? – Bio sam, naprotiv, očaran, pa mama ode po paket s knjigama, kome nisam kroz papir, kojim su knjige bile zamotane, mogao pogoditi sadržaj, nego samo kratak i širok oblik, no koji je već pri tom prvom, iako površnom i zastrtom pogledu, zasjenjivao novogodišnju kutiju s bojama i dudove svilce od lani. Tu su bile: *Đavolja bara*, *Nahoče François*, *Mala Fadette* i *Majstori zvonari*. Poslije sam doznao da je baka najprije odabrala Mussetove pjesme, jedan svezak Rousseaua i *Indijanu*; jer, premda je nevrijednu lektiru držala isto tako nezdravom kao i bombone i poslastice, nije mislila na to da bi snažni duh genijev mogao na sam duh djeteta imati opasniji i štetniji utjecaj nego što bi slobodan zrak ili vjetar s morske pučine koristio njegovu tijelu.

HRV B IK-1 D-S053

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>13. Što je ražalostilo pripovjedača?</p> <p>A. majčin izbor knjiga za čitanje B. majčina nježnost C. majčina srdžba D. majčine riječi</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>14. Kako je pripovjedač prihvatio mogućnost da ranije dobije poklon?</p> <p>A. oduševljeno B. razočarano C. suzdržano D. uzrujano</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>15. Što pripovjedač smatra potencijalno štetnim za djetetov duh?</p> <p>A. umjetnički vrijednu književnost B. previše tjelesnoga umaranja C. dug boravak u prirodi D. nezdravu prehranu</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
HRV B IK-1 D-S053	 01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Margaret Atwood, *Penelopeja*

Itaka nije bila nikakav raj. Nerijetko je vrijeme bilo vjetrovito, te često kišovito i hladno. U usporedbi s onima na koje sam dotad navikla, plemenitaši su bili prilično ofucani, a premda je služila svrsi, palača nije bila od onih kakve biste smatrali prostranima.

Otok je zaista obilovalo stijenama i kozama, kao što su mi pričali kod kuće. No bilo je tu i krava, i ovaca, i svinja, i žita za kruh, a u sezoni bi se pojavile kruške ili jabuke ili smokve; stoga je naša trpeza bila dobro opskrbljena, a s vremenom sam se pomalo priviknula na taj kraj. Također, nije bila mala stvar imati Odiseja za muža. Svi su se obraćali njemu, pa je dolazila sva sila što molitelja, što onih kojima je trebao njegov savjet. Neki su čak znali doploviti iz dalekih krajeva kako bi se posavjetovali s njim, budući da je bio na glasu kao čovjek koji umije razriješiti svaki zamršeni čvor, iako u nekim slučajevima tako što bi svezao još zamršeniji.

Njegov otac Laert i njegova majka Antikleja u to su doba još živjeli u palači: majka nije još umrla, izmučena motrenjem i čekanjem da se Odisej vrati i, naslućujem, vlastitim probavnim tegobama; otac se još nije, očajan zbog sinovljeve odsutnosti, preselio u potleušicu i sâm sebe kažnjavao obrađivanjem zemlje. Sve će se to zbiti nakon što Odisej bude godinama odsutan, ali tada još nije bilo ničim nagoviješteno.

Moja svekrva Antikleja bila je suzdržana. Spadala je među one mrzovoljne i kisele, pa premda mi je formalno izrazila dobrodošlicu, shvatila sam da nema dobro mišljenje o meni. Neprestano je govorila kako sam jako mlada. Odisej je suho izjavio da će se ta mana s vremenom sama ispraviti.

HRV B IK-1 D-S053

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>16. Zašto su ljudi izdaleka plovili na Itaku?</p> <p>A. da bi ih Odisej poučio mornarskoj vještini B. da bi riješili svoje probleme C. da bi se bavili stočarstvom D. da bi postali plemićima</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>17. Zašto se Odisejev otac preselio u kolibu?</p> <p>A. S toga mjesta najbolje se vidi dolazak brodova. B. Dosadio mu je život s mrzovoljnom suprugom. C. Na to ga je potaknula sinovljeva sudbina. D. Nije htio nikomu pokazati da je bolestan.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>18. U kojem od sljedećih primjera dolazi do izražaja Odisejev smisao za humor?</p> <p>A. <i>plemenitaši su bili prilično ofucani, a premda je služila svrsi, palača nije bila od onih kakve biste smatrali prostranim.</i> B. <i>budući da je bio na glasu kao čovjek koji umije razriješiti svaki zamršeni čvor, iako u nekim slučajevima tako što bi svezao još zamršeniji.</i> C. <i>Spadala je među one mrzovoljne i kisele,</i> D. <i>suho izjavio da će se ta mana s vremenom sama ispraviti.</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
HRV B IK-1 D-S053	 01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Nebojša Lujanović, *Orgulje iz Waldsassena*

Rijetko kada bi uspjeli izbjegći onaj dio „tko bi što želio” i nabranjanje uvijek istih stvari, svatko sa svojim popisom snova. (...)

Ćići bi se čudili i smijali, njegov san je bio nekako najteži – velika kuća i imanje na kojem bi radio sam i za sebe, taj mu znoj ne bi bilo teško prolijevati. Za sada je živio za druge.

Stjepanu je bilo malo teže sanjati, sve njegove želje pretvarale su se u neki čudan i neodređen san o bijegu, o ostavljanju svega iza sebe. Njegovi dani inače su bili ispunjeni malim bjegovima u šale, podvale, sulude pothvate, priželjkujući onaj veliki i pravi. I njemu bi se smijali kao nekome tko nije sposoban poželjeti nešto određeno.

Mirza je vicevima izbjegavao govoriti o tome, šaleći se na svoj račun, ali ispod toga izvirala je želja da se sva njegova braća raspu svijetom, svatko sa svojim komadom sreće pod rukama, skinu se majci s leđa i ostave njega da je dohrani do smrti. Onda bi ova kuća bila njegova... Spominjao je često tu skalameriju¹ od žutih nagriženih cigli, kao slijepac koji umjesto nje vidi nešto posve drugo.

Kada bi došao red na mene, lagao bih iz neke nelagode, pa čak i straha, o autima, kući, zemlji na Vlašiću vječno okićenoj snijegom... a ustvari sam želio nešto drugo; nešto biti, a ne imati.

Maglovitiji san od Stjepanovog, iako sam mu se smijao. Postati netko, uzdignuti se iznad svega. Ne znam.

A onda bi ostavili Broza za kraj, smijali se njegovim priprostim željama koje su se vezale uz sve ono jeftino što smo mi već imali. Kako se samo gladnih očiju motao oko naših kućeraka, malih baraka iz kojih se ljeti širio miris zagorenog mesa i zaprške. Smiješno je jer sve što je sanjao bilo je tako obično.

¹ skalamerija – starudija

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>19. Tko živi u najvećoj neimaštini?</p> <p>A. Ćiće B. Stjepan C. Mirza D. Broz</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>20. Koja je od sljedećih tvrdnja o Mirzi točna?</p> <p>A. Obitelj mu posjeduje ruševnu nekretninu. B. Majka mu je smrtno bolesna. C. Prezire svoju braću. D. Izgubio je vid.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>21. Zašto su se ostali mladići smijali Stjepanu?</p> <p>A. Pobjegao je kad su ga pitali o čemu mašta. B. Smatrali su njegov san neostvarivim. C. Njegove su im želje bile neodređene. D. Ispričao im je dobru šalu.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
HRV B IK-1 D-S053	 01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Ivo Brešan, *Predstava Hamleta u selu Mrduša Donja*

ŠIMURINA: Drugovi i drugarice! Vi svi znate da ja nisam ni učen ni školovan čovik. Ja se ne razumim u te, kako bi reka, kulturne i prosviće predmete, a jope nikako tija bi da vam stavim tute jedan pridlog. Prije dvi godine bija sam u Zagrebu, kad me uno drug predsjednik posla da zagrebačkoj „Vinariji“ prodam dvista ektolitara vina. I kad sam ja tako lipo svršija posal i potpisa sve une formulacije šta i' je tribalo potpisati, jedan mi drug iz „Vinarije“ veli:

„Aj ti, druže, s namikare večeras u tejatar.“ A tejatar, drugovi i drugarice, to vam je nika velika kućetina di se svaku večer daje nika prestava, ki u nas tute za narodni praznik.

PRVI SELJAK: Pa jesi li iša?

ŠIMURINA: Vidi njega! Kako neću ići kad me čovik zove... i kad je un to reka, ja, ne budi lin, poša s njima. I moj brte, da ste vi vidili toga čuda! Uša vam ja, a uno svitlo ki usrid bila dana od puste letrifikacije šta je unutra. A svita ki u tri naša sela. I nika katrige¹ šta skaču gorika udma čim se digneš s nji'. Nema... stani – pani!

DRUGI SELJAK: A kako se zvala prestava?

ŠIMURINA: Čekaj, majku ti božju... jest... Pari mi se da se zvala „Omlet“.

ŠKUNCA: Nije „Omlet“, nego „Hamlet“.

ŠIMURINA: Muči ti, učo, ne prikidaj me! Omlet ili Amlet, šta nije isti belaj? I eto, drugovi i drugarice, ta mi je prestava ostala nikako u pameti, pa sam tija pridložiti da je i mi dajemo.

ŠKUNCA: Što! „Hamleta“ da dajemo? Pa ti si lud! Ti ne znaš šta govoriš.

PULJO: Nemoj ti tako, druže učitelju! Neka si ti svršija škole, ti se tute, razumiš li me, nepravilno postavljaš. Drug Šimurina samo pridlaže, a mi smo tute da bi taj pridlog, razumiš li me, stavili na diskusiju.

¹ katrige – stolice

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>22. Zašto je Šimurina bio u Zagrebu?</p> <p>A. Dobio je karte za kazališnu predstavu. B. Išao je završiti dogovoren posao. C. Zaposlio se u tamošnjoj vinariji. D. Želio se školovati.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>23. Što je od sljedećega Šimurinu iznenadilo u kazalištu?</p> <p>A. Predstava u kazalištu imala je isti naziv kao i vrsta hrane. B. Stolice u kazalištu imale su pomične sjedalice. C. Kazalište je radilo i državnim praznicima. D. U kazalištu je bilo mnogo seljaka.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>24. Za kakav se način odlučivanja o izboru predstave zalaže Puljo?</p> <p>A. Odluku treba donijeti onaj koji je gledao predstavu. B. Odluku treba donijeti nakon rasprave. C. Odluku treba donijeti najobrazovaniji. D. Odluku treba donijeti on sam.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
HRV B IK-1 D-S053	 01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Igor Mirković, *Sretno dijete*

Kako smo nabavljali ploče? Svatko od nas, klinaca, raspolagao je nekakvim čudnim, misterioznim adresama u Engleskoj. Nitko nije znao točno objasniti što je ili tko na tim adresama, ali kad god bismo dočuli da se u *velikom svijetu* pojavilo novo izdanje nekog od naših glazbenih heroja, nekoliko stranih novčanica, pomno čuvanih za ovakve prilike, spakirali bismo u kuvertu i poslali ih u nepoznato, provjerivši najmanje deset puta da se u adresi ispisanoj na kuverti nije omaklo neko krivo slovo. Dva tjedna kasnije poštar bi doista donio ploču – *Black and Blue Rolling Stonesa* prva je koju sam tako pribavio. Još se jasno sjećam neizdrživog iščekivanja kroz koje je valjalo proći u tih četrnaest dana, dodatno otežanog stalno tinjajućom sumnjom da će me prevariti, uzeti moje teško ušteđene novce, a ja im neću moći ništa, jer zapravo niti znam tko su oni, niti imam bilo kakav dokaz da sam im ikada išta poslao. (...) No, za divno čudo, ploče bi na kraju uvijek stizale.

Drugi, znatno manje rizičan način bio je raspitati se kada netko od prijatelja ide u Trst ili Graz i zaskočiti ga s narudžbom. (...) Od tako pribavljenih trofejnih primjeraka živjelo bi tjednima čitavo susjedstvo, ploče bi kružile od ruke do ruke, presnimavale se do iznemoglosti.

Prilikom primopredaje blaga, oni zadrtiji među nama izvadili bi dragocjeni komad vinila iz omotnice – pritom se površina ploče NIKAKO ne smije dotaknuti jagodicama, onome tko bi na njezinoj sjajnoj površini ostavio masne otiske svojih prstiju, slijedila bi društvena ekskomunikacija – i stručnim okom odmjerili najprije stranu A, pa stranu B, prstom ukazujući na oštećenja. Tim bi se postupkom konstatiralo postojeće stanje. I bez suvišnih riječi podrazumijevalo bi se da se vinil u istom stanju i bez novih ogrebotina ima vratiti natrag (u protivnom slijedi, kako smo rekli, izgon iz kruga onih koji razmjenjuju ploče).

HRV B IK-1 D-S053

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>25. Na koji su od sljedećih načina autor teksta i njegovo društvo nabavljali gramofonske ploče?</p> <p>A. Organizirali su zajednička putovanja u Trst i Graz. B. Slali su im ih poznanici koji su živjeli u Engleskoj. C. Naručivali su ih od stranih dobavljača. D. Kupovali su ih u poslovnički pošte.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>26. Na koga se odnosi sljedeća sintagma? <i>oni zadrtiji među nama</i></p> <p>A. na one koji su ploče u ruke uzimali masnim prstima B. na one koji su provjeravali imaju li ploče oštećenja C. na one koji su vraćali vlasnicima ogrebane ploče D. na one koji su ploče dirali jagodicama</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>27. Što je iskazano o autorovu iskustvu pri kupovini ploče <i>Black and Blue</i>?</p> <p>A. Autor je zamijetio da nedostaje jedno slovo u nazivu izvođača na njezinu omotu. B. Autora su ljudi od kojih ju je kupio pokušali prevariti za njezinu cijenu. C. Autor ju je morao platiti novčanicama u stranoj valuti. D. Autor ju je dobio s 14 dana zakašnjenja.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
HRV B IK-1 D-S053	 01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Stribor Marković, *Stablo Anne Frank*

Divlji kesten nije naša samonikla biljka. On je samonikao na području Grčke, te dijelom Albanije, Bugarske i Turske. Divlji kesten bio je biljka u nestajanju, nekoć proširen Europom povukao se tijekom ledenog doba na svoje utočište na jugu. Kao i ginko, otkrili su ga ljudi. Smatra se kako je austrijski ambasador pri tada već turskom Carigradu potkraj 16. stoljeća presadio prva stabalca u Beč, a početkom 17. stoljeća presađuje se i u Pariz. Slavni turistički Jardin de Tuilleries¹ u Parizu prvi se mogao pohvaliti ukrasnim drvoredom divljeg kestena. Njegov uspon od tada bio je munjevit. Prekrasni proljetni cvjetovi, oku ugodni listovi u obliku dlana, krasni smeđi plodovi u jesen, bio je ljubimac europske parkovne arhitekture i proširio se cijelim svijetom. Uz ginko, jedan je od rijetkih primjera biljaka koje su se raširile, a ne nestale, zahvaljujući čovjeku.

U 20. stoljeću otkrili smo i njegova medicinska svojstva. Svoje djelovanje mahom duguje saponozidima. Saponozidi su velike molekule koje prepoznajete na – cesti. Kada se ujesen vozite po lokvama uzdrvored kestena, moći ćete zamijetiti pjenu na lokvicama. Osim zbog motornog ulja, to je i zbog saponozida kestena koji se pjene. (...) No, oni nam u organizmu nisu bitni kao deterdženti koji čiste. (...) Svi znamo kako je divlji kesten „lijek za vene”, odnosno za kroničnu vensku insuficijenciju², ali smo rijetko kada svjesni za što djeluje. Biljka koja je svoj put započela iz nemirnog Balkana i ambasadorskog Carigrada morala je, kao svaki pravi vješti, ali etični političar i diplomat, balansirati s više mehanizama djelovanja. Jedan od njih je stezanje pretjerano raširenih vena, venokonstrikcija. Drugi mehanizam je sprječavanje propadanja finih vezivnih molekula zbog loše venske cirkulacije.

¹ Jardin de Tuilleries – javni vrt u Parizu

² insuficijencija – funkcionalna slabost nekoga organa

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>28. Što je bio po zanimanju čovjek za kojeg se vjeruje da je prvi presadio divlji kesten?</p> <p>A. arhitekt B. diplomat C. liječnik D. vrtlar</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>29. Koje je obilježje divljega kestena utjecalo na njegovo brzo širenje svijetom?</p> <p>A. otpornost na različite vremenske uvjete B. lijep izgled stabla tijekom cijele godine C. velika mogućnost primjene u medicini D. jednostavnost presađivanja</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>30. Za što se divlji kesten upotrebljava u medicini?</p> <p>A. za izbacivanje štetnih tvari iz tijela B. za liječenje krvožilnoga sustava C. za uravnoteženje hormona D. za dezinfekciju</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
HRV B IK-1 D-S053	 01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. Književnost

Zadatci bez polaznoga teksta

Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

31. Koja od sljedećih književnih vrsta pripada drami?

- A. elegija
- B. farsa
- C. feljton
- D. mit

A.
B.
C.
D.

32. Kojoj književnoj vrsti pripada sljedeća pjesma?

NESUVREMEN UZDAH

*O moj bijeli svijete,
stiju crni dani:
što bolje – rakete,
to gori – romani!*

- A. ditirambu
- B. epigramu
- C. idili
- D. odi

A.
B.
C.
D.

HRV B IK-1 D-S053

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

33. Koji je izraz u sljedećim stihovima oksimoron?

*O, ti si uzdah, suza, arija,
Sutonâ pustih Zdrava Marija,
Ti si Helena, Psiha, Venera,
Lasta i bršljan moga pendžera,
Gdje gledam rujne ruže mladosti,
Kad dišu pelin tužnih radosti.*

- A. Zdrava Marija
- B. Lasta i bršljan
- C. rujne ruže
- D. tužnih radosti

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

34. Koji su od sljedećih stihova dvostruko rimovani dvanaesterci?

- A. *Nu kada procinih tvoj razum pak i čud
tuj misal prominih, gospoje, i taj sud.*
- B. *Gda to slišah, obuje mi srce tuga
ar je nesklad, krivo gleda drug na druga.*
- C. *Tužno moje srce, kamo sada misliš,
Je l' na vilu dragu kojoj verno služiš,*
- D. *Na vojsku, na vojsku, vitezi zibrani,
koga god majka junačka odhrani;*

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

35. Koji je pjesnički postupak upotrijebljen u sljedećim stihovima?

*Nek muze mi i genij pomoć dadu!
Pamet, što pisa, kud mi nogu gazi,
Nek ovdje vrijednost pokaže na radu!*

- A. apostrofa
- B. digresija
- C. invokacija
- D. retardacija

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

36. Koji od sljedećih pjesnika pripada grčkoj antičkoj književnosti?

- A. Alkej
- B. Horacije
- C. Katul
- D. Marcijal

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

37. Na kojega se antičkog junaka odnosi podcrtani izraz u sljedećemu primjeru?

*Neće bo rata se prije okaniti sileni Hektor,
No što se od lađa digne brzonogi Pelejev sinak
Onoga dana, u koji u prestrašnom se tjesnacu
Oko Patrokla mrtvog kod brodova, razvije borba.*

- A. na Ahileja
- B. na Menelaja
- C. na Odiseja
- D. na Parisa

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

38. Koji se hrvatski vladar spominje u tekstu *Bašćanske ploče*?

- A. Domagoj
- B. Tomislav
- C. Trpimir
- D. Zvonimir

- A.
- B.
- C.
- D.

39. U kojem se književnom djelu nalaze sljedeći stihovi?

*Evo u svu komoru Oloferne kopni
na postilji goru, na njemu glave ni!*

- A. u djelu *Suze sina razmetnoga*
- B. u djelu *Smrt Smail-age Čengića*
- C. u djelu *Dubravka*
- D. u djelu *Judita*

- A.
- B.
- C.
- D.

40. Koji je od sljedećih književnika petrarkistički pjesnik?

- A. Antun Kanižlić
- B. Hanibal Lucić
- C. Ivan Česmički
- D. Ivan Gundulić

- A.
- B.
- C.
- D.

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

41. Koje je od sljedećih stihova napisao Ivan Gundulić?

- A. *O lijepa, o draga, o slatka slobodo,
dar u kom sva blaga višnji nam bog je dō...*
- B. *Blaženi čas i hip najprvo kad sam ja
vidil tvoj obraz lip od koga slava sja,*
- C. *Jur nijedna na svit vila
lipotom se već ne slavi,*
- D. *Boj se onoga, tko je viko
Bez golema mrijet jada!*

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

42. Na koje se književno razdoblje odnosi sljedeća tvrdnja?

U književnim djelima toga vremena odražava se duh dvorskoga društva, a književnici paze na doličnost, sklad, jasnoću stila, savršenstvo forme i uzvišeni govor.

- A. na barok
- B. na klasicizam
- C. na romantizam
- D. na realizam

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

43. Na kojega se književnika odnosi sljedeća tvrdnja?

Najznačajniji je predstavnik *Sturm und Drang* pokreta te se svojim epistolarnim romanom snažno suprotstavio klasicističkoj poetici.

- A. na Edgara Allana Poea
- B. na Georgea Gordona Byrona
- C. na Johanna Wolfganga Goethea
- D. na Victora Hugoa

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

44. Koja je od sljedećih zbirka pjesama nastala u hrvatskome romantizmu?

- A. *Đulabije* Stanka Vraza
- B. *Lelek sebra* Tina Ujevića
- C. *Zore i vihori* Vesne Parun
- D. *Plandovanja* Ivana Bunića Vučića

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

45. Komu je upućeno pismo iz kojega su sljedeće rečenice?

Ti znaš koliko te volim; ti si nam jedini, meni i Dunji, ti si nama sve, sva nada i uzdanje naše. Kako je meni bilo kad sam saznala da si već prije nekoliko mjeseci napustio sveučilište, jer se nemaš čime uzdržavati i da je nestalo satova i drugih sredstava!

- A. Akakiju Akakijeviču
- B. Eugèneu de Rastignacu
- C. Raskolnjikovu
- D. Wertheru

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

46. Tko je pripovjedač u sljedećemu primjeru?

I doista sraziše se „zgubidan” i „kanonik”. Moj otac, čovjek suh, nasadjen na dugačkim, tankim nogama, opuhnu baš ljudski maloga „kanonika”.

- A. Ferkonja
- B. Ivica Kičmanović
- C. kumordinar Žorž
- D. Miha

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

47. Koja je od sljedećih tvrdnja o Martinu Tintoru iz romana *Posljednji Stipančići* točna?

- A. Pisao je ljubavna pisma Luciji Stipančić.
- B. Došao je u Senj s Jurjem Stipančićem.
- C. Pokušao je potkupiti Antu Stipančića.
- D. Izjavio je ljubav Valpurgi Stipančić.

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

48. U kojemu je od sljedećih djela radnja utemeljena na narodnoj predaji o preobrazbi djevojčice u dječaka?

- A. u djelu *Misao na vječnost*
- B. u djelu *Cvijet sa raskršća*
- C. u djelu *Duga*
- D. u djelu *Tena*

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

49. Koji je od sljedećih romana dio ciklusa *U traganju za izgubljenim vremenom*?

- A. *Combray*
- B. *Gospođa Bovary*
- C. *Otac Goriot*
- D. *Stranac*

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>50. Tko je autor manifesta u kojemu se nalazi sljedeća rečenica?</p> <p><i>Ali mi više ne želimo ni čuti za prošlost, mi mlađi i snažni futuristi!</i></p> <p>A. André Breton B. Filippo Tommaso Marinetti C. Louis Aragon D. Tristan Tzara</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>51. Koji je od sljedećih pjesnika ekspresionist?</p> <p>A. Antun Branko Šimić B. Dobriša Cesarić C. Dragutin Tadijanović D. Josip Pupačić</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>52. Koja se od sljedećih rečenica odnosi na Bobočku iz romana <i>Povratak Filipa Latinovicza</i>?</p> <p>A. Osuđena je na smrtnu kaznu zbog ubojstava. B. Ubio ju je suprug saznavši da ga je prevarila. C. Bivši joj je ljubavnik pregrizao grkljan. D. Završila je unakažena zbog bolesti.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>53. Na koji se književni lik odnosi sljedeća rečenica?</p> <p><i>I Zemlju poljubi još jednom, za oproštaj – zbogom – onda krene četveronoške za zovom uplašenih zvijeri – ne vičite, dolazim – i otplazi bratski u izbezumljeni grad Zoopolis.</i></p> <p>A. na Đuru Martića B. na Filipa Latinovicza C. na Leonea Glembaya D. na Melkiora Tresića</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
HRV B IK-1 D-S053	 01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

54. Na koju se generaciju hrvatskih književnika odnosi sljedeća rečenica?

Javljuju se na književnoj sceni sedamdesetih godina 20. stoljeća, iznimno cijene citatnost i intertekstualnost, a tematski su zainteresirani za fantastiku i okultne teme.

- A. na borgesovce
- B. na forumaše
- C. na krugovaše
- D. na razlogovce

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

55. Tko je autor sljedećih stihova?

*Nigdar ni tak bilo
da ni nekak bilo,
pak ni vezda nebu
da nam nekak nebu.*

- A. Tin Ujević
- B. Josip Pupačić
- C. Jure Kaštelan
- D. Miroslav Krleža

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

II. Hrvatski jezik

Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

<p>56. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtana riječ pravopisno točna?</p> <p>A. Uvijek se <u>namiještala</u> prije fotografiranja. B. Nemojte <u>zamijerati</u> nesnalaženje ljudi. C. Obavijesti su redovito <u>dospijevale</u>. D. Sabor će cijeli tjedan <u>zasijedati</u>.</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>57. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtana riječ pravopisno točna?</p> <p>A. Poznati napadač tri će mjeseca morati liječiti ozljedu <u>podkoljenice</u>. B. Časnik se toliko <u>razžestio</u> na njegove riječi da je postao ljubičast. C. Istočna područja Ukrajine odlučila su <u>odcijepiti</u> se od matice. D. Opet ju je <u>občinila</u> ljepota pjevačeva glasa.</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>58. Koja je od sljedećih rečenica napisana u skladu s pravilima o pisanju velikoga i maloga početnog slova?</p> <p>A. Vrančić je napisao životopis hrvatskoga bana Petra Berislavića. B. Taj naš Humanist ostavio je vrijedna djela na latinskom jeziku. C. Vrančić je bio diplomat na dvoru Hrvatsko-ugarskoga kralja. D. Za života Pape Grgura Vrančić je proglašen kardinalom.</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>59. U kojoj je riječi u sljedećoj rečenici provedena sibilarizacija?</p> <p>Vrapci se poredali po konopcu pa se griju na posljednjim tracima Sunca.</p> <p>A. vrapci B. konopcu C. tracima D. Sunca</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>60. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtani primjer napisan u skladu s pravilima o sastavljenome i nesastavljenome pisanju riječi?</p> <p>A. U emisiji je bilo riječi o štetnosti <u>ultra-ljubičastih</u> zraka. B. Pred nama su stajala najveća svjetska <u>remek-djela</u>. C. Naši su nam prijatelji uputili <u>video-poziv</u>. D. Za njega kažu da je pravi <u>čovjek-zvijer</u>.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>61. U kojoj je od sljedećih riječi slogotvorni <i>r</i>?</p> <p>A. praštati B. pripasti C. prkosit D. proširiti</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>62. Što je gramatički/oblikotvorni morfem u riječi <i>istražitelj</i>?</p> <p>A. -Ø B. -elj C. -telj D. -itelj</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>63. U kojoj je od sljedećih rečenica imenica u muškome rodu?</p> <p>A. Zagazio je u blato. B. Pronašao je zlato. C. Zapisao je moto. D. Kupio je sito.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
HRV B IK-1 D-S053	 01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

64. Koja je imenica u sljedećoj rečenici zbirna imenica?

U podnožju brijega zašao sam u šumu i našao se u neprohodnome kamenjaru prepunome grmlja.

- A. podnožje
- B. šuma
- C. kamenjar
- D. grmlje

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

65. Koja je zamjenica u sljedećoj rečenici u dativu?

Kad su razgovarali o njoj, osjećao je na sebi znatiželjne poglede koji su tražili odgovor može li si oprostiti što ju je povrijedio.

- A. njoj
- B. sebi
- C. si
- D. ju

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

66. U kojoj je od sljedećih rečenica upotrijebljen točan glagolski prilog?

- A. Čitavši knjigu, poželio je pogledati i film.
- B. Radivši u polju, jako se umorio.
- C. Noseći torbu, sporije je hodao.
- D. Otrčeći kući, nahranio je psa.

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

67. Koji je glagolski oblik upotrijebljen u sljedećoj rečenici?

Čovjek mu iznenada šapnu nešto.

- A. aorist
- B. imperativ
- C. imperfekt
- D. prezent

- A.
- B.
- C.
- D.

68. Koliko je prijedloga u sljedećoj rečenici?

Tad djed sa štapom u ruci dođe iza kuće iz vinograda pa tek načas zastane pokraj dvora.

- A. četiri
- B. pet
- C. šest
- D. sedam

- A.
- B.
- C.
- D.

69. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtana sintagma rezultat upravljanja?

- A. Učenici osnovnih škola razdragano su prihvatali darove.
- B. Očevom je voljom Matija prošloga tjedna postao pisar.
- C. Požar je opet zahvatio zapadnu padinu planine.
- D. Djeca su naizust recitirala pjesmice.

- A.
- B.
- C.
- D.

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

70. Koja riječ u sljedećoj rečenici ima službu atributa?

S krovova bučno pada snijeg, u snijegu se vide tragovi, a sela spavaju snom pravednika nadajući se da zima neće pokazati zube.

- A. krovova
- B. tragovi
- C. pravednika
- D. zube

- A.
- B.
- C.
- D.

71. Što je po sintaktičkoj službi podcrtani izraz u sljedećoj rečenici?

Protrnuše od straha, a neznanac naglo pobegne.

- A. priložna oznaka posljedice
- B. priložna oznaka namjere
- C. priložna oznaka uzroka
- D. priložna oznaka načina

- A.
- B.
- C.
- D.

72. Kojoj vrsti zavisnosloženih rečenica pripada sljedeća rečenica?

Uplašilo ga je što se osjećao toliko slab.

- A. predikatnima
- B. subjektnima
- C. atributnima
- D. objektnima

- A.
- B.
- C.
- D.

73. Koja je od sljedećih zavisnosloženih rečenica namjerna rečenica?

- A. Odlučio je tu večer ostati doma jer se htio dobro naspavati za sutrašnji dan.
- B. Morat će biti potpuno koncentriran želi li sve napraviti bez pogreške.
- C. Dođi prije svih kako bi u miru mogao porazgovarati s njom.
- D. Bio je toliko uzbudjen zbog te prilike da se tresao kao šiba.

- A.
- B.
- C.
- D.

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

74. Koja je od sljedećih rečenica gramatički točna?	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
75. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtana riječ metafora?	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
76. U kojoj je od sljedećih rečenica upotrijebljen sinonim pridjeva <i>autonoman</i> ?	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
77. Što znači podcrtani frazem u sljedećoj rečenici? <p>Proljetos je u selo stigao strani trgovac drvima, a mojoj je obitelji <u>upala sjekira u med</u>.</p> <p>A. Obitelj je doživjela nenadanu sreću.</p> <p>B. Obitelj je dobila novoga člana.</p> <p>C. Narušen je obiteljski sklad.</p> <p>D. Obitelj je osiromašena.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
HRV B IK-1 D-S053	 01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

78. Što su bohemizmi?

- A. posuđenice iz mađarskoga jezika
- B. posuđenice iz poljskoga jezika
- C. posuđenice iz češkoga jezika
- D. posuđenice iz ruskoga jezika

- A.
- B.
- C.
- D.

79. Koji je izraz u sljedećoj rečenici pleonazam?

Za nesvakidašnju nesreću optužena je žena vozačica, međutim istraga je bacila novo svjetlo na cijeli slučaj.

- A. nesvakidašnja nesreća
- B. žena vozačica
- C. novo svjetlo
- D. cijeli slučaj

- A.
- B.
- C.
- D.

80. U kojem je stoljeću tiskana prva hrvatska knjiga?

- A. u 12. stoljeću
- B. u 13. stoljeću
- C. u 14. stoljeću
- D. u 15. stoljeću

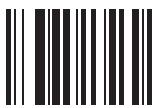
- A.
- B.
- C.
- D.

Hrvatski jezik

Prazna Stranica

HRV B IK-1 D-S053

99